Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey, — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК. XXX. Число 39. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 17. лютого, 1922.

VOL. XXX. No. 39. Jersey City, N. J., Friday, February 17, 1922. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬКОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

СПРАВА ГОВАТА ПЕРЕД МАЙНЕРСЬКОЮ КОНВЕНЦІЄЮ

ІНДІЯНОПОЛИС, 15. лютого. — Нинішне засідание конвенції майнерської юніі Ді Юнайтид Майн Веркерс оф Америка не розбирало справи установлення скалі заплат для майнерів, як се було плянованно, бо зложений з уряду голова 14-ого дистрикту сеї юніі майже цілою здобув собі право говорити на конвенції про свою справу.

Говат прийшов на конвенцію зі своїми 150 прихильниками і засів на кінци салі, а не на галерії, як се було попереднього дня. Ледво почалися обради, коли він і пішов на перед салі, а за ним всі його прихильники, і став голосно добиватися права говорити про свою справу. Він домагався слова в імя справедливости. Йому переривав председатель Луис, заявляючи, що він не може уділяти йому слова, бо він не то не є делегатом на конвенцію, але навіть не є членом юніі. Проти сих слів президента знялася правдива буря зі сторони прихильників Говата. Замішание тревало кілька минут. Коли нарешті председателеви вдалося привернути спокій, прийшло до довшої дебати над порядком дня; Луис радив, щоби над справою Говата прийти до порядку дневного, а прихильники Говата жадали взяти справу під обради, закидаючи урядови юніі, що він не трактував Говата справедливо. Луис перечив Говатови право відкликатися від рішення уряду юніі до конвенції, бо право рішати таку справу належить лише до межинародного виконавчого уряду. Він остро критикував Говата та його товаришів, та навіть дав до зрозуміння, що се вони ведуть акцію до розбиття юніі та висидають до її президента листя з погрозами.

Нарешті по двогодинних дебатах, Пілип Морей, межинародний віцепрезидент, поставив внесение, щоби Говатови позволити ще раз отворити справу перед повною конвенцією. Коли прийшло до голосования над внесенем, за ним заявилося 977 голосів, проти 864. В той спосіб перша боротьба Говата проти Луиса покінчилася побідою Говата. Однак прихильники Луиса перепери внесение, що над справою Говата на другий день мають голосувати поіменно.

ЗА ЯВНОЮ ДИПЛЬОМАТІЄЮ.

ВАШИНГТОН, 15. лютого. — Коли президент Гардинг предкладав минувшого тижня договори, пороблені на вашингтонській межинародній конференції, до потвердження сенату, він не предложив протоколів з переговорів, що попередили заключенне сих договорів.

Тепер сенатор Гичкак з Небраски, визначний демократичний член сенатового комітету для заграничних справ, поставив внесение, домагаючися, від президента Гардинга, предложения сих протоколів, о скільки се не противиться публичному інтересови.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ МІНІСТРОВІ ПРАВО УРЯДУВАТИ.

ВАШИНГТОН, 15. лютого. — Сенатор Ватсон видав нині публичну заяву, в котрій говорить ся, що секретар (міністер) скарбу Мелон не має права сповняти свого уряду, бо ще за Джорджа Вашінгтона, першого президента Злучених Держав, ухвалено закон, заборонюючий іменувати секретарем скарбу людину, що займається торговлею або иичим бізнесом. Сенатор Ватсон каже, що кождий горожанин Злучених Держав має право арештувати Мелона та добиватися через суд його усунення.

ПОЛАГОДЖЕНО СТРАЙК В ПРОМИСЛІ ЖІНОЧОЇ ОДЕЖІ.

НЬЮ ЙОРК, 16. лютого. — Непорозуміние между нюйоркськими юнійними робітниками, виробляючими жіночу одежу, та підприемцями, котре через довший час грозило страйком богато тисяч робітників, полагоджено вчора згодою. Підприємці згодилися перестати всякі зносини з неюнійними контракторами.

МІНІСТЕРСТВО ВІЙНИ ЗА ВЕЛИКОЮ АРМІЄЮ.

ВАШИНГТОН, 15. лютого. — Промовляючи на святі ветеранів американсько-еспаньскої війни, секретар (міністер) війни Денбі заявився за удержанием американської армії та фльоти в їх теперішній величині. Він представляв, що власне еспаньска війна показала, що Америка потребує армії та фльоти для удержания своїх посідостій та охорони своєї держави.

ЗАКОНОПРОЕКТ КЕНЬОНА ПРО ПОМІЧ БЕЗРОБІТНИМ ГОТОВ СКИНЧИТИСЯ НІЧИМ.

ВАШИНГТОН, 15. лютого. — Проти законопроекту сенатора Кеніона про поміч для безробітних сконцялася нагло така буря, що билови ворожать скору смерть.

Внесення сенатора Кеніона надає урядови право приспішувати рижі публичні роботи, щоби в той спосіб дати заробіток численним безробітним в Злучених Державах. Проти сього законопроекта підносить закид з одного боку республіканці, а з другого демократи, що він надає занадто велику силу урядникам.

З огляду на сю опозицію бід може дуже легко впасти, дарма що його попирають і робітничі організації і торговельні палати. До того сенатор Кеніон не буде могти оборонити свій законопроект, бо він уже незадовго покидає сенат для служби в суді.

ГОМПЕРС ПРОТИ ЗДЕРЖАННЯ БУДОВИ КОРАБЛІВ.

ВАШИНГТОН, 15. лютого. С. Гомперс, голова Американської Федерації Праці, вніс до міністра війни Денбі довгий меморіял именем своєї организації, в котрім протестує проти задержания будови двох кораблів, як се сталося недавно наслідком приказу президента Гардинга виданого на основі рішення вашінгтонської конференції. Се рішенне возбудило працю кілька тисяч робітників.

СЕНЗАЦІЙНЕ ОБЖАЛОВАННЯ СВЯЩЕНИКА.

На приказ судових властий арештовано у вівторок в місті Монтреалі, в Канаді, о. Адельярда Дельорма, католицького священника, під закидом убийства свого первого брата, Рауля Дельорма, студента отавського університету, котрий погиб дня 6. січня сього року з шістьома кулями в голові.

О. Дельорма арештовано аж потім, як велика лава присяжних, розібравши підозріння проти нього, поставила обжалувати його за убийство брата. Через цілий день розправи стерегла священника, а по скінченю наряд великої лави арештовано його та відвезено до вязниці.

Товчком до убийства мало бути бажанне збогачения через одержание високого обезпеченя по братовій смерти. Урядник одної асекураційної компанії розповів великій лаві присяжних судіів, що священик виявлявся свого часу за кошти асекурования свого першого брата, а потім дійсно заасекурував його, намовляючи його при тім записати асекурацію кольсь свого о. Дельорма. Переконував його тим, що він ще молодий, не має родини, отже найкраще зробить, як запише асекурацію на нього; коли схоче змінити запис, буде міг се зробити при помочи тестаменту. В день переслухання перед лавою присяжних суддів, один адвокат приніс до суду тестамент погибшого студента, в котрім сей установив священника своїм одиноким спадкоємцем. Маєток складається майже виключно з асекурації, котра виносить 25.000 долярів.

Справа викликала велике заінтересованне не лише в Канаді, але далеко поза її границями. Немалу сензацію викликав факт, що зараз по смерти брата о. Дельорм оголосив був надгороду в сумі тисячу долярів за відкритте виновників смерти.

93-ЛІТНІЙ СТАРЕЦЬ ДОСТАВСЯ ДО ВЯЗНИЦІ.

Стейтовий суд у Філядельфії відіслав до вязниці 93-літнього Джеймса Вайді відсиджувати пять-літню кару закаткованя курий. Від коли засудженому минуло 40 літ життя, він перебував більшу часть свого часу в стейтовій тюрмі; сидів він у вязницях за різні провини, від кишенькових крадежей до злому та намагання убийства. За кождим разом, як він вертав до тюрми, другі вязні виділи його як „декана вязниць". Коли його випущено в 1913. році, по відсиджению трох літ у тюрмі, він обіцяв судді, що він поправиться і вже ніде про нього не чули.

ПРАВА МОСКОВСЬКИХ СОВЕТІВ ПЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИМИ СУДАМИ.

Один судля найвисшого нюйорського суду видав у второк рішенне в справі права советського уряду позивати і бути позиваним в американських судах. Ходило о позов одного Макса Вульфсона, купця футер, котрий позивав советський уряд о зворот 800.000 долярів титулом відшкодованя за футра, котрі советський уряд сконфіскував підчас транспорту їх через Росію до Америки. Адвокати советського уряду домагалися відкинення позву на тій основі, що недавно американський суд орік, що советський уряд не може позивати, бо його не признало американське правительство. (Рішенне се видано було в справі Чібраріо, котрий мав обманути советських агентів в Америці на кількасот тисяч долярів, обіцявши їм рухомі образки, а вислався їм порожні пакі). Суд відкинув внесение оборонців советського уряду, і орік, що хоч советський уряд не може в Америці позивати як уряд, але його можна пізвати у суді.

НАЙШЛИ „СЕРУМ ПРАВДИ".

Заряд стейтової вязниці в Далас, в стейті Тексас, мав у жити з добрими наслідками якийсь „серум правди", котре з запущене під шкіру вязням мало штовхати їх відповідати правду на всі поставлені питання. З донесення про сей незвичайний спосіб доходження правди виходилоби, що людину, яку піддадуть такій операції, попаде немовби в обморок, котрім забуває за свою постанову говорити неправду і говорить лише правду. Визначні власти пробували серум на двох вязнях, котрі й мали признатися до поповнення злочинів, о котрі їх посуджувано. Заряд вязниці ручить, що по якімось часі наслідки запущення серум уступають і на людині не видно ніяких шкідливих слідів.

ІНФЛЮЕНЦА В НЮ ЙОРКУ.

Вівторкове донесение нюйоркського уряду здоровля показує, що в понеділок числа смертий від запалення легких зросло, від інфлюенци зменшилося, а число нових случаїв обох недуг зменшилося. До уряду донесено про 176 случаїв інфлюенци та 83 случаїв запалення легень, тоді як попереднього дня донесено про 356 случаїв інфлюенци та 102 случаїв запалення легень.

СТРІЧА УКРАЇНСЬКОГО НОВОГО РОКУ В ПАРИЖІ.

Українців в Парижі урочисто відсвяткували зустріч нового року, організовану Українською Національною Радою у Франції, при участи співацького товариства імени Леонтовича. Вечірка розпочалась надзвичайно цікавим і науково обгрунтованим докладом Борщака про першого українського емігранта у Франції, Войнаровського. Точно о 12. годині, замість бражкотіння чарками, всі присутні урочисто, майже побожно зустрічали „Ще не вмерла України ні слава ні воля". Потім почалися співи, музика, танці.

СОЮЗНИКИ БОЛЬШЕВИКІВ ОБРАЖАЮТЬСЯ НАЗВОЮ „БОЛЬШЕВИК".

Турецька газета „Ікдам" пише про такий цікавий випадок в турецькому національному зібранню в Ангорі (в малій Азії): Депутат Емін-бей зажадав прилюдного вибачення від депутата Назіма за те, що він назвав Емін-бея „большевиком". Голова національного зібрання заявив, що він не чув тієї „лайки", бо в противному разі він покликав би братора до порядку. Випадок ліквідовано заявою Назіма, що в нього не було думки образити свого колегу.

Так ставляться до назви „большевик" офіціяльні союзники большевиків. Як же прості люди?

ЖИТТЄ ЗА ЖИТТЄ.

Зі Сильвер Крік, в стейті Нью Йорк, доносить, що одна Лідія Гарис, служниця у одного місцевого адвоката, нарахувала своє життє, щоби спасти перед смертю свою собаку.

Дім її роботодавця зайнявся пожаром і то так нагло, що ціла родина ледво мала час утекти в нічній одежі. З родиною утекла служниця. Як лише родина прибула до дому одного сусіда, служниця нагадала собі за собаку. Вона кинулася бігом назад до горіючого будинку, побігла сходами на гору і за якийсь час винесла пса на безпечне місце.

Коли її питали, чому вона жертвувала своє життє за собаку, вона розповіла, що кілька днів тому пес виратував їй життє, коли двох мущин напало на неї, хотячи її силою увести зі собою; пес кинувся на них і прогнав їх.

ПРОТЕСТ ДІТЕЙ.

В Чехословачині тепер перебуває 600 дітий, що прибули з Росії. Коли до них прибув представник советського уряду Мостовенко і звернувся з привітом, то діти відповіли ворожою демонстрацією.

ЯК „ФОРИШІК" БУДИВ ТРОЦЬКОГО

Головнокомандуючий Троцький ревізує якусь провінціяльну частину. Дуже втомився. Лягає спати й наказує ординарцеви розбудити його обовязково о 6 годині ранку. Ординарець був з молодих. Недавно прикомандирований. Коли надійшов час будити, він сповхватився, що не знає в яких виразах мусить будити головнокомандуючого.

По теперішньому „вставайте, товариш Троцький!" — незручно для такої великої персони; образиться ще...

Втяти по старому: „Ваше високопревосходительство, зволте вставати?—неможливо: контреволюція! так і хлестиш в „Чеку!"

Отак, думав, думав, — та таки надумався.

З подагою скулився над славним Троцьким і заспівав виленько перший вірш „інтернаціоналу".

— „Вставай, проклятем заклейменный!"

Сього було досить. Троцький схопився, як ошпарений.

ПЕРШЕ УРЯДОВЕ ЗІБРАННЄ ПОСТІЙНОГО МІЖНАРОДНЬОГО СУДУ СПРАВЕДЛИВОСТИ В ГАЗІ

ГАГА, столиця Голяндії, 15. лютого. — Нині отворено урядово Постійний Міжнародній Суд Справедливости в тутешній палаті мира.

Коли судді встали зі своїх місць, щоби зложити присягу, нараз засіяло, в салі ярке біле світло великих електричних лямп, яке по присязі знова погашено, а намісць того засвічено слабше жовте світло.

В часі отворення було богато найзначнійших гостий. Була й голяндська королева Вільгельміна, котра сказала на вид ясного світла: „Се відай символ того світла, яке сей суд принесе людству".

При отворенню промовляли: Да Кунга в імени Ради Ліги Народів; сер Ерик Драммонд в імени секретаріяту Ліги Народів; Ван Карнебек в імени голяндського правительства; посадник Патін в імени міста Гаги; і др. Б. С. І. Лодер, президент Суду.

Ціле святочне отворение сього першого світового суду тривало трохи більше як годину.

Да Кунга у своїй промові висловив надію, що головні аліянтські держави приймуть протокол, який вже підписало 18 меньших держав, про ПРИМУСОВУ ЮРИСДИКЦІЮ СУДУ (се значить, що держави, котрі признають Постійний Суд Міжнародньої Справедливости, мусять відноситись у спірних справах з другими державами до того суду і приймати його присуди).

БАЛФОР КАНДИДАТОМ НА ПРЕМІЄРА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.

ЛОНДОН, 14. лютого. — В тутешніх політичних кругах заявляють, що колиб Лойд Джордж небавком мав кинути становище премієра Великої Британії, то на його місце буде покликаний Артур Дж. Балфор, котрий вернувся з вашінгтонської розоружної конференції.

ЗА ЗМЕНЬШЕННЯМ ПРИМУСОВОЇ ВІЙСКОВОЇ СЛУЖБИ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. лютого. — В найблизших днях має прийти на порядок дня у французькому парляменті законопроект про бранку і примусову військову службу. При нагоді дебати над сим проектом радикальна група послів внесе додаток до законопроекту, щоби примусова військова служба у Франції тривала тільки один рік, а соціялісти внесуть додаток, щоб ся примусова служба тривала всього тільки 8 місяців.

СПРАВА НІМЕЦЬКОГО ВОЄННОГО ВІДШКОДОВАННЯ ДЛЯ АЛІЯНТІВ.

ПАРИЖ, 15. лютого. — Тут заявляють, що британське правительство приняло французькі предложения, щоби аліянтська комісія відшкодовань означила ськлькість відшкодовання, яке Німеччина має заплатити в 1922 році, та щоби аліянтські фінансові міністри зібралися для вирішення основи для розділу оплат між аліянтів.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПІДПИРАЄ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВІРТА.

БЕРЛІН, 16. лютого. — Німецький парлямент (райстаг) нині заявив своє довіре правительству канцлера д-ра Вірта. За заявою довіря голосувало 230 послів, а проти 185.

БАЛТІЙСЬКЕ МОРЕ ЗАМКНЕНЕ ЛЕДОМ.

СТОКГОЛЬМ, столиця Шведії, 15. лютого. — Балтійське море перемінилося в замкнене озеро через замкнение ледом проливу Каттегат. Серед леду замерзло в дорозі в небезпечному місці недалеко маяка Вінга 5 пароплавів, а між ними англійський корабель Тут з Лондону з 27 пасажирами.

ЗАМАХ НА ЖИТТЄ УПРАВИТЕЛЯ МАДЯРЩИНИ.

ВІДЕНЬ, 15. лютого. — Сюди приїхали вісти з Будапешту, столиці Угорщини (Мадярщини), які сповіщають про сміливий замах на життє адмірала Миколу Горті, теперішнього регента Мадярщини, Замаху доконано минулого тижня. Заговірники віддали много вистрілів у вікна замку поза Будапештом, де Горті був на мисливському обіді.

За заговірниками пігнали мисливці й остріловали їх в погоні. Кількох з них ранено.

Сю вістку закрито перед публикою в Будапешті.

НОВА ВІЙНА ЗА ФЮМЕ.

ЛОНДОН, 14. лютого. — З Риму сюди доносять, що хорватські (югославянські) війска пробували в недалю опівночі здобути місто Фюме, але тамошне військо відбило їх наступ.

ВТОПИЛОСЬ ЦІЛЕ ВЕСІЛЬНЕ ТОВАРИСТВО.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини (Мадярщина), 15. лютого. — Через ріку Тісу переїздило ледом весільне товариство, числом 25 осіб, коли нагло під заломився і всі весільники потонули в студеній воді.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Those cents the copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерзи Сити і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

Як нову адресу платиться 10 центів.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адресс: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СТРАХ ЛЯХІВ ЗА ГАЛИЧИНУ.

Варшавські польські газети „Курер Поранни" і „Курер Польски" обговорюють в останніх числах заяву міністра Скірмунта в комісії для закордонних справ варшавського сойму, що французьке правительство переслало секретаріятови Союза Народів договір з Севру (з 16. серпня 1920 р.) до реєстрації й оповіщення. Обі часописі пригадують, що сим договором визначено границі Східної Европи, між иншим також границі між Польщею, Чехо-Словаччиною, Румунією та Східною Галичиною. По сьому договору границя Східної Галичини йде на Схід від Любачева, Перемишля до Карпат — иншими словами: ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА РАЗОМ ЗІ ЛЬВОВОМ ОСТАЄ ПОЗА МЕЖАМИ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ. В третій точці, яка визначує границі між Польщею й Чехословаччиною, сказано дослівно: „Границі між Польщею, Чехо-Словаччиною, СХІДНОЮ ГАЛИЧИНОЮ ...". ЗНАЧИТЬ СЕЙ ДОГОВІР ТРАКТУЄ СХІДНУ ГАЛИЧИНУ ЯК ОБЛАСТЬ, ЩО НЕНАЛЕЖИТЬ ДО ПОЛЬЩІ. Дотепер в польських дипльоматичних кругах говорено, що сей договір неважний для Польщі, бо підпис польського повновласника гр. Замойського положений тільки в прелімінарних договорах. ЗГАДАНІ ПОЛЬСЬКІ ЧАСОПИСІ СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО СЯ ОБСТАВИНА ДЛЯ ПОЛЬЩІ БЕЗ ЗНАЧІННЯ, БО СЕЙ ДОГОВІР ЗОБОВЯЗУЄ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНУ Й РУМУНІЮ, ЯКІ ЙОГО ПІДПИСАЛИ Й РАТИФІКУВАЛИ, НАВІТЬ В ТАКІМ ВИПАДКУ, КОЛИБ ИНО НЕ НІДПИСАВ ПОЛЬСЬКИЙ ПОВНОВЛАСНИК.

* * *

Львівська польська газета „Курер Львовскі" оповіщує повний текст договору в Спа, який підписав за Польщу тодішний міністер закордонних справ Польщі В. Грабський. На основі того договору ГРАБСЬКИЙ ІМЕНЕМ ПОЛЬЩІ ЗГОДИВСЯ ВИЗНАТИ ЛІНІЮ КЕРЗОНА, установлену на засіданню мировой конференції з дня 8. грудня 1919, границю польської адміністрації в Галичині. ШО ГРАБСЬКИЙ ПРИЗНАВ СХІДНУ ГАЛИЧИНУ ОКРЕМОЮ ВІД ПОЛЬЩІ ОБЛАСТЮ, виходить з факту, що ВІН ЗГОДИВСЯ НА ДОПУЩЕННЄ ОКРЕМИХ ПРЕДСТАВНИКІВ СЕЇ ОБЛАСТИ НА ПРОЄКТОВАНУ ТОДІ МИРОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ В ЛОНДОНІ. Польська преса голосно висловлює свое негодованне ізза сего вчинку польського „надпатріота".

Ті побоювання польської пресы передруковано в багатьох органах.

З того видно, що в Польщі тепер кипить якраз у справі Східної Галичини. Самі Поляки признають і повідомляють свою публику, що Польща зреклася всяких прав до Східної Галичини й сама заявила перед світом, що Східна Галичина це окрема область, яка стоїть під охороною міждержавного права.

А. Ч.

ФРАНЦУСЬКІ РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ТА МОСКОВСЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Сими днями відбувався в Парижі конгрес Французької Федерації Праці, котра обединює майже всі французькі робітничі юнії та числить кілька мілионів членів. Найважнійшим питанням, яке стануло перед обрадами конгресу, була справа відношення до Третього Інтернаціоналу. Вона товкласа ще на попереднім юнійнім конгресі і покінчилася розломом Ради Французької Федерації Праці; не зумівши наклонити юнії до приступлення до московського інтернаціоналу, французькі большевики відорвалися від Ради і отворили осібне тіла, наскрізь комуністичне. Сей, однак, розлом, зроблений проти краснорічих заяв про робітничу солідарність, так медоточиво голошених большевиками, не лише здемаскував большевицькую політику, але й відкрив до тла їх крайну бесспільність: На 91 департаментових (повітових) Федерацій Праці комуністичними показалося всего 20, себто кило одної пятої, тай то богато з них далі працювало спільно з некомуністичною Радою.

На послідним конгресі Французької Федерації Праці большевики знов пробували наклонити французьких юнійних робітників до приключення до московського Інтернаціоналу. Коли проти сього обєднання зазвичаєв на 92 голоси всего 3, комуністи пробували довести хоч до якоїсь спільної конференції межи тими, що остали у Федерації Праці, а тими, що відступили. Однак подавляюча більшість конгресу відкинула навіть сю пропозицію, даючи в той спосіб до пізнання, що французькі юнійні робітники не хочуть мати нічого спільного з тими робітниками, що машерують під команду московських диктаторів. Конгрес висловив повне довіре своїм провідникам, котрі всюди заявляються проти московського комунізму.

Сі події в історії французького зорганізованого робітництва набирають ще більшої ваги в світлі недавних ухвал Третього Інтернаціоналу в Москві, котрі приказували усім комуністам старатися добути зорганізоване в юнії робітництво, працюючи і дігітуючи серед них. Се рішенне стояло в протиженстві до давнійшої політики московських комісарів, після котрої робітничі юнії, не підлеглі їх волі, треба було поборювати із зовні і доводити до їх розбиття. Коли така політика показалася наскрізь бесспільною, коли большевицька язва поломила собі зуби, ламаючи юнійні умірковані організації, комісарі постановили „вертіти в юніях зі середини", себто ставати їх членами і в той спосіб заволодати їх силу на московський лад. Рішенне французьких робітничих юнійних конгресів минувшого та сього року показує, що нова большевицька політика мала тільки успіху, що стара, Себто не мала його зовсім. Величезна більшість французьких юнійних робітників лишилася на далі недітканою большевицькими приманчивими словами. Французьке робітництво показало свою висність над московським, котре в своїм недосвіді легко дається задурити грушками на вербі і іде за тим, що йому більше обіцяє, не дивлячись, чи обіцянки можливі до здійсненя чи неможливі.

Рішенне французьких робітничих юній замітне також і тому, що французьке робітництво се найбільше ліве, крайне, радикальне крило европейського робітництва. Коли так стаяться до Третього Інтернаціоналу найрадикальніші робітники Европи, то можемо собі представити, кілько вірн ямуть московським комісарам більше поміркованні робітники других країв Европи.

ПОЛІТИЧНІ ДУМКИ ДРА ОКУНЕВСЬКОГО.

Від редакції.

Перемиський тижневик „Український Голос" помістив в ч. числі з 15. січня ц. р. статтю др. Окуневського в чужій мові, бувшого довголітнього українського посла у Відні, під заголовком „З Новим Роком". В сій статті др Окуневський висловляє цікаві свої погляди про світову й українську міжнародню політику. Подаємо сю статтю в цілости у „Свободі" з уваги на ім'я автора, цікавість теми і цікаві погляди. Одначе зазначуємо, що не з усіма його поглядами годимось. Зокрема не годимося з його пропагандою за федеративну Росію. За останніх переволюційних кілька літ Україні мало змогу переконатись, що всі московські партії, як хотять федерації, то хотять московської федерації, себто такої, де Москалі були-б пануючою нацією, а другі народи другорядними народностями, підчиненими волі пануючої. Се спричинило, що найбільші приклонники федералізму серед Українців стались ними ворогами федерації України з Московщиною. Пропагувати нині федерацію вважаємо ворожою Україні і проти неї виступаємо.

Стаття др Т. Окуневського звучить:

Перед новим роком.

Стоїмо перед новим роком, котрий, хто зна, чи не запишеться в нашій історії нарівні з тими роками, які зазначились епохальними випадками в нашім економічнім і суспільнім житті. Мало тут на думці в першій мірі утрату самостійности нашої Галицької Землі в 1340. р.; відтак перехід під Австрію з кінцем 18 століття; а тепер, після світових потрясень і суворостей то в один то в другий бік, або шлях свободи й сонця, або закріпленне нас в чужу неволю, в котрій прийдеться знов яких 25 літ коротати, своє мізерне, національне життє.

Варшавська преса зачинає поволи проговорюватись, що дотепер так завзято промовувала, як то польський міністер Грабський перед грозою большевицької навали підписав ім'енем свого правительства деклярацію, що за уділену Польщі поміч проти большевиків, відласть Польща Литві Вильну, а Галичыну Землю тому, кому вкажуть Англія, Японія і Франція; далі як то за большевиків прогнано з Польщі (був то так званий „цуд над Вислом"), а тепер прийдеться за се розплачуватись, перш усього плебісцитом на Виленщині, а друге, хто зна, чи й не тимже у Східній Галичині.

До нас все те ще не дійшло, але безперечно на 1922 рік дійде і ми наслідки того певно незабаром почуємо. Що сю справу обговорюють вже з нашим французький міністер Брінн з Лойдом Джерджем, се не уляже сумівови. З одної сторони великі держави є звязані договором з Росією, який після побідної війни повинна припасти Галицька Земля. В Росії панують тепер осоружні відносини і ій неможливо тепер віддавати в управу чужі землі. Тому Франція, котрій стала тепер Польща в милість від большевицької неленості Росії, волла би віддати сю землю бодай на 25 літ, а тимчасом справа-притихне, задавниться.

Однак західні держави, шануючи себе і свої договори, не можуть на них дивитись як на клаптик паперу, і тому ясно, що договори з Росією таксамо мусять бути респектовані як і їх постанови, що Польща мусить істнувати яко бар'єра між Росією і Німеччиною.

Нам на поміч іде ідея самостійности народів, проголошена Вилсоном, що мала стати основою нового порядку; ідея, яка покликала Польщу до життя; уратувала її перед большевиками; ідея, яка заставила Німеччину віддати Польщі Познань, часть Горішнього Шлеска. Ся ідея не може приостановитись над Збручем чи Сяном, і се наш великий атут. У столітню єдинання всіх звідомих народів, не може статись один нарід під чотирма заборами; не може, замість збогачувати культуру світа своїм трудом і працею, служити погіном іншим народам. Може бути, що всі ті чотири части нашої землі, що „належать тепер до Чехії, Польщі, Румунії і большевицької Росії, не злучаться ще в найблизшій будучности в одно русло; можливо, що довший час приходится якійсь частині з нас перебути знеходіте в чужій державі, бувшого довголітнього українського посла у Відні, під заголовком „З Новим Роком". В сій статті др Окуневський висловляє цікаві свої погляди про світову й українську міжнародню політику. Подаємо сю статтю в цілости у „Свободі" з уваги на ім'я автора, цікавість теми і цікаві погляди. Одначе зазначуємо, що не з усіма його поглядами годимось. Зокрема не годимося з його пропагандою за федеративну Росію. За останніх переволюційних кілька літ Україні мало змогу переконатись, що всі московські партії, як хотять федерації, то хотять московської федерації, себто такої, де Москалі були-б пануючою нацією, а другі народи другорядними народностями, підчиненими волі пануючої. Се спричинило, що найбільші приклонники федералізму серед Українців стались ними ворогами федерації України з Московщиною. Пропагувати нині федерацію вважаємо ворожою Україні і проти неї виступаємо.

Стаття др Т. Окуневського звучить:

Перед новим роком.

Стоїмо перед новим роком, котрий, хто зна, чи не запишеться в нашій історії нарівні з тими роками, які зазначились епохальними випадками в нашім економічнім і суспільнім житті. Мало тут на думці в першій мірі утрату самостійности нашої Галицької Землі в 1340. р.; відтак перехід під Австрію з кінцем 18 століття; а тепер, після світових потрясень і суворостей то в один то в другий бік, або шлях свободи й сонця, або закріпленне нас в чужу неволю, в котрій прийдеться знов яких 25 літ коротати, своє мізерне, національне життє.

Варшавська преса зачинає поволи проговорюватись, що дотепер так завзято промовувала, як то польський міністер Грабський перед грозою большевицької навали підписав ім'енем свого правительства деклярацію, що за уділену Польщі поміч проти большевиків, відласть Польща Литві Вильну, а Галичыну Землю тому, кому вкажуть Англія, Японія і Франція; далі як то за большевиків прогнано з Польщі (був то так званий „цуд над Вислом"), а тепер прийдеться за се розплачуватись, перш усього плебісцитом на Виленщині, а друге, хто зна, чи й не тимже у Східній Галичині.

До нас все те ще не дійшло, але безперечно на 1922 рік дійде і ми наслідки того певно незабаром почуємо. Що сю справу обговорюють вже з нашим французький міністер Брінн з Лойдом Джерджем, се не уляже сумівови. З одної сторони великі держави є звязані договором з Росією, який після побідної війни повинна припасти Галицька Земля. В Росії панують тепер осоружні відносини і ій неможливо тепер віддавати в управу чужі землі. Тому Франція, котрій стала тепер Польща в милість від большевицької неленості Росії, волла би віддати сю землю бодай на 25 літ, а тимчасом справа-притихне, задавниться.

Однак західні держави, шануючи себе і свої договори, не можуть на них дивитись як на клаптик паперу, і тому ясно, що договори з Росією таксамо мусять бути респектовані як і їх постанови, що Польща мусить істнувати яко бар'єра між Росією і Німеччиною.

Нам на поміч іде ідея самостійности народів, проголошена Вилсоном, що мала стати основою нового порядку; ідея, яка покликала Польщу до життя; уратувала її перед большевиками; ідея, яка заставила Німеччину віддати Польщі Познань, часть Горішнього Шлеска. Ся ідея не може приостановитись над Збручем чи Сяном, і се наш великий атут. У столітню єдинання всіх звідомих народів, не може статись один нарід під чотирма заборами; не може, замість збогачувати культуру світа своїм трудом і працею, служити погіном іншим народам. Може бути, що всі ті чотири части нашої землі, що „належать тепер до Чехії, Польщі, Румунії і большевицької Росії, не злучаться ще в найблизшій будучности в одно русло; можливо, що довший час приходится якійсь частині з нас перебути знеходіте в чужій державі, бувшого довголітнього українського посла у Відні, під заголовком „З Новим Роком". В сій статті др Окуневський висловляє цікаві свої погляди про світову й українську міжнародню політику. Подаємо сю статтю в цілости у „Свободі" з уваги на ім'я автора, цікавість теми і цікаві погляди. Одначе зазначуємо, що не з усіма його поглядами годимось. Зокрема не годимося з його пропагандою за федеративну Росію. За останніх переволюційних кілька літ Україні мало змогу переконатись, що всі московські партії, як хотять федерації, то хотять московської федерації, себто такої, де Москалі були-б пануючою нацією, а другі народи другорядними народностями, підчиненими волі пануючої. Се спричинило, що найбільші приклонники федералізму серед Українців стались ними ворогами федерації України з Московщиною. Пропагувати нині федерацію вважаємо ворожою Україні і проти неї виступаємо.

Стаття др Т. Окуневського звучить:

Перед новим роком.

Стоїмо перед новим роком, котрий, хто зна, чи не запишеться в нашій історії нарівні з тими роками, які зазначились епохальними випадками в нашім економічнім і суспільнім житті. Мало тут на думці в першій мірі утрату самостійности нашої Галицької Землі в 1340. р.; відтак перехід під Австрію з кінцем 18 століття; а тепер, після світових потрясень і суворостей то в один то в другий бік, або шлях свободи й сонця, або закріпленне нас в чужу неволю, в котрій прийдеться знов яких 25 літ коротати, своє мізерне, національне життє.

Варшавська преса зачинає поволи проговорюватись, що дотепер так завзято промовувала, як то польський міністер Грабський перед грозою большевицької навали підписав ім'енем свого правительства деклярацію, що за уділену Польщі поміч проти большевиків, відласть Польща Литві Вильну, а Галичыну Землю тому, кому вкажуть Англія, Японія і Франція; далі як то за большевиків прогнано з Польщі (був то так званий „цуд над Вислом"), а тепер прийдеться за се розплачуватись, перш усього плебісцитом на Виленщині, а друге, хто зна, чи й не тимже у Східній Галичині.

До нас все те ще не дійшло, але безперечно на 1922 рік дійде і ми наслідки того певно незабаром почуємо. Що сю справу обговорюють вже з нашим французький міністер Брінн з Лойдом Джерджем, се не уляже сумівови. З одної сторони великі держави є звязані договором з Росією, який після побідної війни повинна припасти Галицька Земля. В Росії панують тепер осоружні відносини і ій неможливо тепер віддавати в управу чужі землі. Тому Франція, котрій стала тепер Польща в милість від большевицької неленості Росії, волла би віддати сю землю бодай на 25 літ, а тимчасом справа-притихне, задавниться.

Однак західні держави, шануючи себе і свої договори, не можуть на них дивитись як на клаптик паперу, і тому ясно, що договори з Росією таксамо мусять бути респектовані як і їх постанови, що Польща мусить істнувати яко бар'єра між Росією і Німеччиною.

Нам на поміч іде ідея самостійности народів, проголошена Вилсоном, що мала стати основою нового порядку; ідея, яка покликала Польщу до життя; уратувала її перед большевиками; ідея, яка заставила Німеччину віддати Польщі Познань, часть Горішнього Шлеска. Ся ідея не може приостановитись над Збручем чи Сяном, і се наш великий атут. У столітню єдинання всіх звідомих народів, не може статись один нарід під чотирма заборами; не може, замість збогачувати культуру світа своїм трудом і працею, служити погіном іншим народам. Може бути, що всі ті чотири части нашої землі, що „належать тепер до Чехії, Польщі, Румунії і большевицької Росії, не злучаться ще в найблизшій будучности в одно русло; можливо, що довший час приходится якійсь частині з нас перебути знеходіте в чужій державі,

ковою культурою ушляхотнена англосаксонська душа таких соціяльних порядків, які тепер запанували в Росії, де під покришкою грімких фраз пропагатяріту про упосаблювание людства через знесенне приватної власности большевики заведи рабунок, спровадили голод і завернули свою культуру на три століття взад.

Десять мілионів умираючих з голоду дітий, се той рай, до котрого довів отець вітчизни московський агітатор, і нам нічого у той рай пхатись. Того англійська й американська душа не стерпить, а накручувати ще нині при помочі агітаційної преси душу суспільності у той бік — се злочин!

А коли се тепер, то ми, ставши на порозі нової, світової доби, мусимо передівсім:

1) Застарити нашу молодіж учитись грунтовно англійської мови і шукати ідеалів у сей зрівноважені раси, а не в розпусті Сходу. Притім мусимо признати, що нас під тим оглядом випередив уже наш власний простолюдин, показуючи нам дорогу в Канаду й Америку, сей шлях, яким наша інтеліґенція давно вже повинна була пійти.

2) Під політичним оглядом ми повинні підпорядкуватись тій формі, яку придумала Америка з Англією в справі відбудови Сходу: Коли вони задумують відбудувати Росію на федеративних основах, то не повинні ми кричати і заводити істеричні плачі, що се „тюрма народів", а навпаки — допомогти сторпювати сю землю так, щоб з нашому народови було при тій федерації вигідно жити.

3) В міжнародних справах оглянутись за таким союзником, з котрим могли-б ми вже із самої природи річий, без всяких задних думок, стануті на ясній становищі: „даю, щоб і ти дав", з котрим ми не мали і не маємо історичних порахунків. Таким союзником на будуче є лиш Італія. Потребуе вона нашого хліба а ми культури і то культури з першої руки. Відокремленість Італії на Середземнім морі, в противності до Франції, яка ніколи не була нашим приятелем, а навпаки, вважала нас завсіди за предмет для своїх імперіялістичних цілий, давні звязки нашої землі над Чорним морем з Генуенцями, свобода Дарданельських проливів, яко по всесвітній війні буде й нам запевнена, — все те вказує, що ніде а лишень в сього рухливого і богато зглядах своєю вдачею і своєю історією подібного до нас народу шукати нам в будучности союзника. Си обставина, що Італія має своїх суперників лиш у Франції і в Югославії, від яких нам ані холодно ні тепло; що після війни з Австрією не має дальших порахунків з Німеччиною, через що не потребує пхати своїх союзників в непотрібні клопоти як се робить Франція зі своїми союзниками, з малою антантою і з Польщею, — промовляє за тим, що Італія вправі на світ по війні успокоюючо. Тимто і вказаний наш шлях до звязків з тим народом.

А на сій дорозі, беручи собі **для ума взірці з англосаксонського життя а для серця італійське мистецтво**, ми найдемо той шлях для себе, який виведе наш тепер розчетвертований нарід на сонце світової культури, добробуту, правди і краси.

Др. Теофіль Окуневський.

ДЛЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ БУКОВИНИ ЗПІД РУМУНСЬКОГО ЯРМА.

(Від власного кореспондента).

Я вже не один раз писав у „Свободі" про важке положенне буковинських Українців під румунським ярмом.

При сім я вказував на те, що панування Румунії над українською Буковиною є зі становища міжнародного права без правне, бо нема ніякого акту міжнародного права, яким Мирова Конференція признала би українську Буковину Румунії. Артикул 59-ий мирового договору в Сен-Жермен говорить тільки про признанне части Буковини Румунії, зазначуючи, що границю між тою частю Буковини, яка має прилягти Румунії, і рештою Буковини держави антанти означать пізнійше. Очевидно, в основу сього артикулу лягла думка, що тільки **румунська** часть Буковини має належати до Румунії, **а українська часть Буковини має бути здучена з українськими землями.** Правда, Румунія силою оружя загорнула також українську часть Буковини і панує над нею, одначе вона тут є тільки **військовим окупантом**, так, як Польща в українській Галичині. Долю української Буковини, як і української Галичини, має ще вирішити Найвисша Рада Мирової Конференції.

В згаданих статтях в „Свободі" я вказував також на те, що конче треба, щоби в обороні української Буковини виступив Уряд Диктатора Західно-Української Народньої Республики, бо Західно-Українська Народня Республика на основі рішення Української Національної Ради обнимала всі українські землі бувшої Австро-Угорщини, отже й українську Буковину.

Тепер подаю Вам відрадну вістку, що **Буковинська Делегація Української Національної Ради виступила в обороні української Буковини перед румунським пноневоленнем.**

В відозві до Українського Народу Буковини, виданій у Відні в грудні 1921, Буковинська Делегація заявляє, що бо-дасть домагатися від Найвисшої Ради Мирової Конференції, щоби при вирішуванню долі української Буковини вирішено також долю української Буковини та щоби обі сторони українські території були зєдинені як окрема українська держава, Галицька Республика. Се зєдиненне української Галичини й Буковини в окрему українську державу було би — як каже відозва — першим етапом до осягнення злуки всіх українських земель в одну Державу.

Представляючи румунські насильства над українським народом, відозва подає характеристичний факт, що румунське правительство, переводячи спис населення, **поділило Українців на Українців, Русинів і Гуцулів**, — очевидно на те, щоб можна було казати, що нема одного українського народу.

Такої самої політики держиться Польща, яка при списі населення ділила Українців на Українців, Русинів, Гуцулів, Волиняків, Лемків, Підоляків, Воиняків, Холмщаків, Поліщуків і т. д.

Коли так Буковинська Делегація Української Національної Ради рішила боротися за приключенне української Буковини до української Галичини, — вороги українського народу Галичини й Буковини також злучилися для його поневолення. Румунський президент міністрів Таке Йонеску як може, так побиваеться перед державами антанти за тим, щоб у-країнську Галичину признати Польщі. В сій справі поміститься він також у поважнім французькім журналі „Ревю де Франсе" статтю, в якій старається переконати читачів, що утворенне окремої Галицької Республики було би шкідливе для світової політики на Сході Европи та що найліпше буде, коли державам антанти признають Польщі ті східні границі, які установлені мировим договором в Ризі й оставлять Галичину й инші українські землі, які Польща собі загарбала, на все при Польщі.

Розуміється, Румунія боїться української держави, бо знає, що українська держава у-пімнеться за ті українські землі, які загарбала Румунія. Румунія і Польща, се два розбійники, які загарбали українські землі, і тому один обстоює за другого.

Доси Уряд Диктатора Західно-Української Народньої Республики виступав тільки в обороні української Галичини. Можливо, що він не хотів дражнити Румунії і тому не виступав справи української Буковини, сподіваючися, що з Румунією буде можна сю справу мирно полагодити.

Як свідчить згаданий виступ Таке Йонеску, коли такі надії були, то вони показалися даремними, бо Румунія хоче і собі й Польщі запевнити пануванне над українськими землями.

Тому добре, що Буковинська Делегація Української Національної Ради виступила ясно в обороні української Буковини, домагаючися від держав антанти сповнення волі українського народу, виявленої через українську Національну Раду в хвилі розпаду Австро-Угорщини. Українська Галичина й Буковина творили Західно-Українську Народню Республику і держави антанти, повинні приверпути їм державну незалежність, зрабовану Польщею й Румунією.

Прага, 18. січня 1922.

Др. Михайло Лозинський.

аппорти, инфокрти, справи старокрайні паспорти, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.
T. J. HRYCEY CO.
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

ВЕЛИКЕ МАНІФЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В НЬЮ ЙОРКУ

ДНЯ 22. ЛЮТОГО, В ДЕНЬ УРОДИН ВАШИНГТОНА, о годині 2-гій пополудни, відбудеться В КУПЕР ЮНІОН ГОЛ (COOPER UNION HALL) (при Астор Плейз, Купер Сквер, третій і четвертій Евні, коло 7-мої улиці на долі міста).

На вічу будуть промовляти визначні Американці.

Україні повинні явитися громадно, щоби заповнити велику галю по береги. Треба прийти чверть годинни перед другою і уставитися лінією дівкола галі, бо двері будуть отворені кілька минут перед означенним часом, а вічу мусить скінчитися о годині 5.30.

НЮЙОРСЬКА ЛІГА АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОЖАН І ЖОВНІРІВ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ:
Стефан Дембийський, голова. **Тимко Мілецшук**, секретар

ДЕРЖІТЬСЯ СИЛЬНИМ
Одна ложка чистого витисненого Норвежського рибячого олію уживаного тепер, може більше принести Вам добра ніж тузин місячно пізніше. Є більше ощадним дати Вашому тілу поміч вперед його зломаний від порности до хороби. Дуже мало
Scott's Emulsion
з чистого норвежського рибячого олію
сягає далеко в удержанню сили і відпорности. Приречіть собі що купите пляшку у Вашого аптинара по Дорозі до дому і почніть забезпечувати Вашу силу.
Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 19-21

М. Лермонтов.

МАТИ.
(Балядa).

В хатині пізною порою
Там мати молода сидить,
А ген кріпацьку думку
На небі зарево горить.
Малу дитину колискає
І так їй матінка співає:
„Не плач! Ой серцеві прочувані,
Дитинко, близькуу вже біду?
Не ійся, чом же ти ридаєш:
Від тебе я не відійду;
Скорійше мужа я утрачу...
Не плач, дитя! бо я з заплачу!
І батько став за край сей рідний
В ряди борців проти Татар;
І шлеть Бог йому кулю кровну сліпиий,
А меч його блищить на жар.
Погавнь, дуна там червоні!
То битва зерно смерти сіе.
Як рада я, що ти не вісіш!
Підмити, що тобі грозить!
Не плачуть діти на могилі,
Не знають, що то страх і стид.
Яке-ж щасливе ти, дитятко!"
Враз запужало — входить батько
Кровавий весь, порубаний.
„Дружино! Веселись, прокляті!
Наш князь в неволі не стоїгати...
Мечі — татар ще не шатали,
Орда побідна — наші впали...
Він упав, він умирає
Важкою смертею борця...
Дитину мати підіймає
І так показує вітця:
„Дивись, як умирають люди!
Вчись вірности при матірній грудині"

Переклав Корнило Заклинський.

ЇДЕТЕ ДО СТАРОГО КРАЮ? НАПИШІТЬ ПО СЮ БЕЗПЛАТНУ БРОШУРУ.

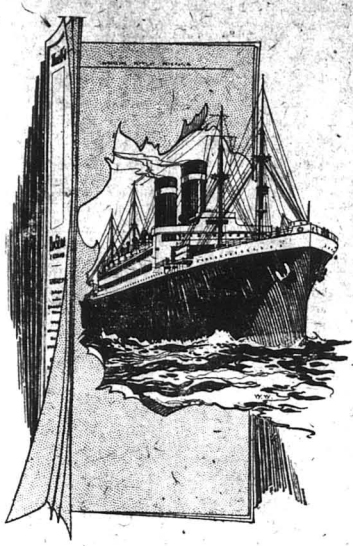

Знаєте як постаратися о пашпорт?

Або о позволеннє на відїзд?

Скілько можете вести пакунків?

Чи знаєте всі подробиці получені з їздою?

ЗАМОВТЕ СЮ ПОДОРОЖУЮЧУ КНИЖКУ. ВОНА НАПИСАНА В ВАШІЙ МОВІ І ЛЕГКА ДО ЗРОЗУМІННЯ. В НІЙ ЗНАЙДЕТЕ ВСЕ ЩО ТРЕБА ВАМ ЗНАТИ. КОЛИ ХТОСЬ СКАЖЕ ВАМ ПРО СІ СПРАВИ, МОЖЕТЕ ЗАБУТИ; ЯК ОДНАК МАЄТЕ СЮ КНИЖКУ МОЖЕТЕ ПОДИВИТИСЬ В НЮ КОЛИ НЕБУДЬ І ЗНАЙТИ ЩО МАЄТЕ РОБИТИ. ВОНА НЕ КОШТУЄ ЦЕНТА. ВИ ОДЕРЖИТЕ ТАКОЖ ПОВНІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЮНАЙТЕД СТЕЙТС КОРАБЛІ. ЧИ ВИ ЇДЕТЕ ПЕРШОЮ. ДРУГОЮ ЧИ ТРЕТЮЮ КЛЯСОЮ НА СИХ ВЕЛИКИХ КОРАБЛЯХ, БУДЕТЕ МАЛИ ВИГОДУ, ДОБРУ І ЧЕМНУ ОБСЛУГУ.

ЗНАМЕНИТА ТРЕТА КЛЯСА

ПАСАЖИРИ ТРЕТОЇ КЛЯСИ МОЖУТЬ ДІСТАТИ З 2, 4 І 6 ЛІЖКАМИ КАБІНИ. ОСІБНІ КІМНАТИ ДЛЯ РОДИН. ТАМ СУТЬ ПОКОТ ДО КУРЕННЯ, РОЗМОВ, ЧИТАЛЬНІ ДЛЯ ВИКЛЮЧНОГО ВАШОГО УЖИТКУ І ПРОСТОРІ ПОКЛАДИ ДЛЯ ПРОХОДУ. ПОЖИВА ПЕРШОЇ ЯКОСТИ. ЗЛАДЖЕНА ПІСЛЯ ВАШОЇ ПОДОБИ І ЇЇ ДОВОЛІ. НЕ БІЙТЕСЯ ПОПРОСИТИ КЕЛЬНЕРА О ДРУГУ ПОРЦІЮ.

БУДУТЬ ВАС ТРАКТУВАТИ ЯК ДЖЕНТЛЕМЕНА НА U. S. LINES КОРАБЛЯХ А ВАШУ ЖІНКУ ЯК ДАМУ. ОСОБИСТА БАЧНІСТЬ НА ДІТИ ЯКІ ЇДУТЬ САМІ І ДЛЯ ФАМІЛІЙ З ДІТЬМИ. ТУТ Є ПЕРЕВОДЧИК ЗАВШЕ НА ВАШЕ ПОКЛИКАННЯ. ДОКТОР ДЛЯ ВАШОЇ ОПІКИ І БАНДА ЯКА ГРАЄ ЛЮБЛЕНІ В АМИ МЕЛЬОДІЇ.

ПРИШЛІТЬ СЕЙ КУПОН З ДОЛИНИ.

ПРИШЛІТЬ СЕЙ КУПОН ДНЕСЬ. ПОРОБІТЬ ПЛЯНИ ЗАВЧАСНО. НЕЗАБУДЬТЕ ДІСТАТИ СЮ КНИЖКУ ЯКА СКАЖЕ ШО РОБИТИ ВЧАСІ ЇЗДИ. ВОНА НЕКОШТУЄ НІЧОГО. ВИШЛІТЬ КУПОН СЕЙЧАС.

(КУПОН)

До U. S. Shipping Board, Passenger Excursion Dept. 260 B. S., 45 Broadway, New York City.

Прошу вислати мені безплатно Вашу книжку подаючу інформації і другі факти про U. S. Lines кораблі.

Моє імя .....

Ул. Но. R. F. D. .....

Місто ..... Стейт .....

Число виїжджаючих осіб ..... (Дорослих) .....

(Дітий) ..... (Немовлят) .....

UNITED STATES LINES

45 BROADWAY NEW YORK CITY.

MOORE & McCORMACK, INC.
ROOSEVELT STEAMSHIP CO., INC.
UNITED AMERICAN LINES, INC.

U. S. Shipping Board, 45 Broadway, New York City

Passenger Excursion Dept. 260 B. S.

ДОПИСІ

РАЧЕСТЕР, Н. И.

Подяка.

10. лютого 1922.

Не маючи змоги віддячитися в инший спосіб, складаю отсим прилюдну подяку усім, що подали мені помічну руку у теперішнім моїм тяжкім положенню, у якім находжуся уже пятий місяць.

У перед всього сердечно дякую Урядови У. Н. Союза за присланне мені допомоги в сумі $50.00, яку доручив мені секретар відділу 217. Ця поміч прийшла у саму пору, коли ті гроші стали мені у великий пригоді. Це вже вдруге наша організація помогла мені, бо в 1914 році я одержав запомогу $100.00, коли поломив руку.

Доперва, коли нещасте стрінє чоловіка, він вміє вповні зрозуміти велику вагу своєї організації. Є тут у нас, а і по других місцевостях люди, що захвалюють американські асекурації а їх чують не хотять про ба складатися на поміч у старім краю, що треба піти на брацьку забаву чи представленне і т. п.

Якеж то міркованне слабке і нерозсудне!

Які величезні користи подає членам наш У. Н. Союз!

Передовсім чуешся у злуці із цілим своїм українським народом. Що-дня прилетить до тебе ластівкою твій український часопис та приносить звістку з усіх усюдів, що діє-думає український народ.

А як захорієш, як упадеш в біду, то тоді доперва пересвідчишся сам, що значать „свої люди".

Візьму за прімір сам себе. Я стою в брацтві св. Йосафата в Рачестер і в У. Н. Союзі більше чим 13 літ.

Коли оттепер я захорував, председатель брацтва зарядив, щоби члени по черзі мене відвідували. Ви не знаєте, яка це потіха, коли лежиш безпомічний на постели, а бачиш біля себе людий, що жалкують над тобою, що співчують у твому терпінню. Здається тобі наче вони справді по части перебирають твій біль від тебе — і тобі стає відрадніше, лекше.

Коли наші браття побачили моє гірке положенне, вони уквалили дати мені із брацької каси $25.00, а зібрюю на мітингу зібрали $24.00 і ці гроші передали мені на поратунок.

Скажіть самі, ви, що це будете читати, чи дізнавби я той сердечности і помочи, як бим нестояв у своїй організації, між своїми людьми?! Чи чужі люди подбілиби за мене так, як свої?!

Браття, Сестри! Вступайте до У. Н. Союза, поки час, поки не за пізно. Хто знає, що же вас завтра, позавтру? Між своїми, у своїй організації не пропадете, а будете під охороною української організації та українських сердець!

Проте ще раз дякую Урядови У. Н. Союза, урядови і членам брацтва св. Йосафата, будучому касиерови відділу за прибатний дар, який прислано мені, що я не знав ні відки ні від кого-то, а котрий поратував і мене і мою родину; дякую моїй рідні і моїм приятелям і усім, що показали свою добросердечність у тяжкій для мене, життєвій хвилі. І нашим колядникам спасибі, що прийшли мене відвідати, а жертви не хотіли приняти — від хорого!

Нехай Всемогучий заплатить Вам усім за те добро, яке вчинили для мене і для моєї родини.

Не годні ми вам ніколи віддячитися, хиба тим, що заховаємо для вас усіх щиру вдячність і сердечну память аж до смерти.

Василь Луцишин.

АЛБІОН, ПА.

Життє на фармі.

У тутешній кольонії живе яких 300 українських і угро-руських фармерів. Усім нам дуже добре поводиться, бо не сушимо своїх голов усякими фабричними застоями і безробіттем. На фармі все знайдеться доволі роботи і та робота не лінивим людям добре оплачується.

Як ми збиралися фармерувати, то нетямучі люди страшили нас і казали, що ми ще вернемося плачучи до міста, а ми вже, Богу дякувати, по 8 до 10 літ сидимо на фармах і якось нам на плач не збирається... Зате в місті неодному робітникови приходиться тепер дуже тяжко жити і богато безробітних вибралобся тепер на фарми, як би мали гроші.

Один акер тутешної землі коштує 40 до 100 долярів, але земля є добра й урожайна. Наші люди, котрим навкучилося міське нездорове життє, повинні навідатися до нашої кольонії і вибрати собі та купити на власність порядний кусень грунту. Ми кождому чесному Українцеви дуже радо поможемо в кождій справі, бо і нам колись добрі люди помагали. Між нами є навіть такі, котрі свої фарми в Канаді попродали, а тут покупили. В тутешних сторонах можна дістати за не великі гроші готову фарму — з будинками, а навіть з худобою. Околиця прекрасна, здорова, а положена в повіті Ірі, стейт Пенсильвенія.

В нашій кольонії є дві церкви: галицька й угро-руська.

Василь Гарагуц.

СТ. ЛУЇС, МО.

Коляда на народні ціли.

Українське музичне товариство „Українська Банда" в Ст. Луїс, Мо., заколядувало суму $200.00. Із цього післано $50.00 на Рідну Школу в Галичині на адресу Земельного Банку у Львові, а $57.00 вислано для українських жовнирів в Чехо-Словаччині на руки Д-ра С. Смаль-Стоцького в Празі.

Заплачено $20.00 професорови, $12.00 за розписанне коляд, $22.00 звернено до каси на місяць март, а $14.00 звернено колядникам за стріткари.

Остало еще $25.00, які внедовці вишлемо до Галичини на народні ціли.

Сердечне дякуємо всім жертводавцям за складку та за те, що так щиро нас приймали, а також усім музикантам за їх труд.

С. Репчак, секр. музики.

СКРЕНТОН, ПА.

Повідомляємо увесь скрентонський загал, що заколядовані гроші для галицьких У. С. Стрільців ми вислали 10-го лютого 1922 через банк Босака, число посвідки 977241. Ми післали $274.80, оплата $4.00 — разом $278.80.

Сердечне спасибі складаємо о. Хомякови, українським жінкам, які занялися збіркою і всім, що причинилися своїми

КОМІТЕТ СКРЕНТОНСЬКИХ ЖІНОК:

Марія Шиманська, голова
Анна Стельмах, секр.
Зофія Пелех, кас.

ЛЕЙТРОБ, ПА.

Складка і коляда на народні ціли.

При всякій нагоді не забуваймо за свій рідний край! Кожда жертва має тепер особлившу вагу, бо вона іде для здобуття волі Україні. І ми, Українці в Лейтроб не забудемо ніколи, який наш святий обовязок у сій визвольній роботьбі. Коли не годні самі поїхати і боронити своєї землі з оружіем в руках, то бодай подамо таку поміч, на яку годні спромогися. На початок ми зібрали $64.00, а закольодували $38.63. Ту суму ми відослали на руки нашого дипльоматичного представника у Вашінгтоні.

Т. К., т.

ЗАЧНІТЬ КУПУВАТИ ТЕПЕР

MAGNOLIA
І
STAR MILK

ШАДІТЬ ПРЕМІЙОВІ КАРТКИ НА ЦІННІ ПРЕМІ.

Пішліть на лотру небудь адресу на противній стороні премійової картки по ілюстровану премійову листу.

„Виплатиться шадити премійові картки".

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Славні Січовики і Січовички в Филадельфії не забули за У. С. Стрільців в Чехо-Словаччині, що пожертвували усім, що чоловіковки найдороще в життю — для оборони рідної землі.

Відділ 25-тий закольодував на Френкфорд $100.00, відділ дванадцять 45-тий $100.00, відділ 4-тий $55.00, а відділ 43-тий $216.00. Разом зібрано $471.00, які переслано У. С. Стрільцям в Чехо-Словаччині.

Честь і слава патріотичним відділам Січової організації в Филадельфії, а сердечна подяка патріотичним Филадельфійцям, які зложили жертву на цю ціль.

Ф. Дорошовський, окр. секр.

Примітка Редакції: — Воно буловби найлучше, колиб усі складки до рядо пересилалися так, щоби „Свобода" могла мати евіденцію, що гроші справді післані в тусаму пору, коли оголошуються. Треба проте прислати разом із ороломленем посвідку, або прислати чек чи money-order до „Свободи", яка займеться пересилкою.

ВИКЛАД В НЮ ЙОРКУ. ЗАХОДОМ „ЛИГИ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ГОРОЖАН".

В пятницю, дня 17. лютого с. р. відбудеться в „Українськім Народнім Домі". 217. Ість 6-та ул. (комната ч. 3.) виклад з науки про суспільну господарку. Виклад виголосить Омелян Ревюк. Тема викладу: **Який вплив на Богатство народів має праця?** Початок викладу точно о годині 8. вечером.

ПОЗІР! NEW YORK, N. Y. ПОЗІР!

В суботу, 18. лютого б. р. за старанєм Тов. Вільність в Америці, відбудеться перший раз в Укр. Нар. Домі, 217 E. 6th St., дуже займаючі штуки, **ПАНСЬКИЙ ХВОРИСТ** або **Не бернь жінку дурити і ПРОПЕЧАТАЛИ.** Родимці! Ці штуки будуть поставлені перший раз найдобрійшими силами. Хто прийде, сей не пожалує що заплатив тикет за побачення так гарних веселих штук. Хто бажає розвеселитися, най не забуде за день 18. лютого в суботу. 38-39

ЗА КОМІТЕТ:

Г. Хлистун, Т. Маселко.

NEW YORK, N. Y.

На удержание і науку сиротам Поморянської Захороники в Гал., відбудеться **в неділю, 19-го лютого 1922** в сали Українського Народного Дому, 217-219 East 6th St., New York, N. Y. представленне **УКРАДЕНЕ ШАСТЕ,** драма з сільського життя в 5-ох дях. написав Іван Франко. Режісер В. Карпович. Дирігент К. Ядловський. По **представленю Баль.** Початок о годині 6.30 вечер. Вступ $1.00 і 75 цент. О ласкавий участь запрашається всіх Українців місцевих і з околичних. — КОМІТЕТ. 33,39,45

ELMIRA, N. Y.

Заходом **Укр. Громади** в Елмайрі, Н. Й., відограється **дня 26. лютого** оперетка **НАТАЛКА ПОЛТАВКА,** поручена з **КОНЦЕРТОМ,** в гали Majestic при West Market St. Початок точно о годині 3-ій пополудни і 7-мій вечер. Вступ: 35, 50, 75 і $1.00. Сим запрошується всіх Українців місцевих і з околичних. — КОМІТЕТ. 33,39,45

В случаю упірчивого кашлю і загального ослабленя тіла

ЕМУЛЬСІЯ SCOTT-A

є певним і успішним средством.

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

— ТАКОЖ У ФАБРИКАНТІВ —

KI-MOIDS

(Таблички або зернисті)

НА НЕСТРАВНІСТЬ

20-105

КОРАБЛІ „НОРТ ДЖЕРМАН ЛЛОЙД" ПОЧИНАЮТЬ КУРСУВАТИ ЗНОВА.

Вістку, що „Норт Джерман Ллойд" розпочинає наново свою службу між Нью Йорком і Бремою, привітали многі приятелі сеї пароплавної лінії в Америці з великим задоволенєм. Хоч від часу, як прапор „Норт Джерман Ллойд" появився був останний раз у нюйоркській пристані, минуло сім літ, то люди дуже добре памятають, яка знаменита під кождим зглядом, обслуга була на кораблях сеї компанії і тому вже богато замовлень пороблено на пароплав „Зайдліц", який відїзджає з Нью Йорку до Бремен 1. марта б. р.

Кілька другоклясних кабін і третоклясних приміщень є ще доси незанятих і їх відступлять пасажирам, котрі схотять зайняти місце на „Зайдліцу", але із замовленнями треба поспішити!

Сідаючий пароплав „Норт Джерман Ллойду", який відїде до Бремен 15 марта б. р., називається „Гановер".

Усі третоклясні пасажири будуть приміщені в замкнених кімнатах, що мають по 2, 4 і 6 ліжок. У тих кімнатах находяться умивальні й електричні світла, а на кождім ліжку є матерац, простирала і кол. Отверто міжпокладу (стіреджу) нема.

ГАМБУРГ
Просто з Нью Йорку до
ГДАНСЬКА І ВАРШАВИ
новими кораблями
ORDYNA Мар.3, Apr.14, May 26
OROPESA Mar.17, Apr.28, June9
ORBITA Mar.31, May 12 June 23
Квитки для женщин і родин.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York
117 W. Washington St., Chicago
або у місцевих агентів.

НАЙНОВІШИЙ
КРАЛЬОН
КІНЕРАРІЯ „СІЧОВОГО БАЗАРУ"
ВИШТОВХУЄ КОЗИРОМ
АПРОМ
SICHOVY BAZAR
94 E. 7-TH ST.
NEW YORK, N. Y.

— ДР. А БОВИЧ —
Говорить по українськи.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХОРОБИ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Урядові години від 9. рано до 8. веч., в неділі до 1. пополудни.
329 E. 10th St., близько Avenue B, New York City.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНІХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ВІД 10. СІЧНЯ С. Р.
ДОК. МЕД. МУСІЙ КАДЕЦЬ
50 ST. MARKS PL. (8th St.)
коло Другої Евені
буде приймати щоденно від 11—1 попол. й 6—8 вечер. У неділі і свята 9—1 попол.
Телефон: Dry Dock 1118.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
„спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
204 — 2nd AVENUE,
кемет 17. в 18. улицею
NEW YORK, N. Y.
І одинь офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХРОНІЧНІ ЗАСТАРІЛІ СЛАБОСТИ МУЩИН.
ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS
110 EAST 16th STREET,
NEW YORK
год. від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ
ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:
ГАМБУРГ ..... 3 класа $103.50
ДАНЦІГ ..... " " ..... $106.50 } 1 $5 податок
ЛІБАВИ ..... " " $110.00
ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ
„ПОЛЬОНІЯ" - - - - - - 22. ЛЮТОГО
„ЕСТОНІЯ" - - - - - - 8. МАРТА
Також новий пряма лінія між Либав — Данціг — Галіфакс, Канада.
Зарезервуйте місце у наших уповажнених агентів у вашому місті, або
BALTIC AMERICAN LINE, Inc., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.

ГРОШІ ДО РІДНОГО КРАЮ

Не посилайте в листах бо тепер цензура не передаватиме анякомини бо можуть їх обробувати і гроші вкрасти. — посилайте свої гроші цілком через свій інститут Американсько-Українське Бюро, одинокий український інститут в Америці і Земельний Банк Ипотечний у Львові, котру то інституцію наше Бюро репрезентує на Америку. За гроші ми вам гарантуємо що будуть доручені до трох тижнів без жадних трудностей. Гроші, призначені на добродійні цілі переслано безплатно, як свою народну ленту.

ІНФОРМАРТИ до краю і з краю до Америки продамо по всі найвигіднійші лінії. Полагодуємо старокраєві справи, як контракти, пенсійонки і т. п. за свою і давнішу. Виробляємо паспорти і пояснимо кождому пасажирови що можна вернутися назад до Америки. Забезпечуємо що наш народний обовязок кличе вас нас відпирати більше свої українські інстинкти а не чужих. Адресуйте:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
320 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y. — 322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, през.

Telephone Orchard 1416

AUTO SCHOOL

АВТОМОБІЛЬОВА ІНСТРУКЦІЯ.

Як Ви в сеї роботи прийдіть до нас і навчіться як учили наших учеників. — Ми вам дамо спосіб одержатись все за найвигіднішу роботою. Навчіться добре платного фаху, заробляючи від 40 до 50 дол. тижнево по найкращій оплаченій для гарантовано.

ПАМЯТАЙТЕ що вам видасться гроші на науку прийдуть і засягніть інформацій від нашого інструктора отладчими різночасно наші найновіші автомобілі і найкомфортніші як учили наших учеників.

AREA AUTO SCHOOL, 140 West 58th Street, NEW YORK CITY

МИХАЙЛО КЛИМ

НОТАР.

Продає шифкарти на всі лінії.
Сповідує Родини з краю.
Виготовує афідевіта, полагоджує всякі справи правничі і нотаріяльні.
Купує і купує доми, лоти, фарми.
Виробляє позички на доми, переводить куплю і продажу домів, виробляє контракти.
Асекурує будинки і вещи домові.
Робить гроші до краю, скоро і безпечно.
Повірені йому справи полагоджує точно і совісно.
Всякий інформації завдається дарчо або листовно до:

MICHAEL KLEM
4934 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.
Telephone: Prospect 5606.

НАЙБІЛЬША ДЕШЕВІЗНА В ІСТОРІЇ ГАРМОНІЙ!

Надійдом пізніх рат при виплаті, ми закупили цілу гармоній від одних з найбільше знаних фабрикантів в Европі. Гармонії що тільки надійшли, і ми є взмозі спродати їх по меньше як половині їх звичайної ціни. Гармонії всі суть моделю італійського, гарно мальовані, вишукане магагатунок, шкіловані ротом.

А	20—10 клявішів,	4 басових 60 сталевих тонників	$ 9.95
В	20—21 клявішів,	8 басових 134 сталевих тонників	$14.85
С	40—21 клявішів,	12 басових 144 сталевих тонників	$18.45
А	50—31 клявішів,	12 басових 6 пар сталеєв. тонників	$24.50

МИ ОПЛАЧУЄМО ПЕРЕСИЛКУ

Памятайте, що ці гармонії не можуть бути наслідувані навіть за подвійну ціну. Се є наша нагода. Вишліть свое замовлення сейчас, заки наш запас не вичерпався. На вимогу вишлемо ціну гармоній. Зі замовлень на вищенаведені ціни висилаємо гармонії, що вернемо ваші гроші

THE H. ORIOL CO.
15 PARK ROW
NEW YORK, N. Y.

Григорій КУНАШЕВСЬКИЙ

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.

Шифкарти на всі найвигіднійші Кораблі.

Старанна опіка для родин.

Родимці! Бажаєте святкувати в краю надходячі СВЯТА, отаратіть замовити собі місце до відїзду, неже числі відиждаючих з кождим днем зростає.

Бажаєте вислати грошеву помічу оставшій в краю рідні, висилайте її сейчас, щоб рідня Ваша змогла в час еще на СВЯТА таку отримати.

За всякою порадою повинні відноситись з повним довірем до давнього Вам старої фірми, где все полагоджується точно і ретельно

G. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА СКРИПОК.

ВИРОБЛЯЄ НАЙЛІПШІ СКРИПКИ З НАЙЛІПШОГО ІМПОРТОВАНОГО ДЕРЕВА.

ПОСИЛАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР СКРИПОК КРАСНИХ — НІМЕЦЬКИХ І ЧЕСЬКИХ. — Придатно не цінах дорожніх і тутешніх. — Приїжджим в напрямі всякої уподобної скрипки, поправляємо старі і дуже потрібні. — Продаємо дерево на скрипки і другі части входячі в обсяг справок. — Гарантуємо цінні скрипки, а в разі обудобного недбалення звертаємо гроші.

Гроші належить висилати на почтовий пост-Ордер, експресовий переказ або на готівкою в реджістрованім листі. — На жадання висилаємо цінник.

Порученість листовним зглядом української публіки остаточно, а повинною Павло і Іван Гуменюк.

У всяких справах належить відносити ся до:

DOMENICK BROS. Violin Shop, 106 E. 2nd St., NEW YORK, N. Y.

$3.15

ЖОВНІРСЬКІ ТАНІ ЧЕРЕВИКИ, ЛИШ $3.15

Тут є спосібність купити добрі $5.00 мужеські черевики за $3.15. Черевики зроблені з мягкої шкіри, грубої шкіряної підошви і дуже сильних запатків, шкіно спеціяльно заправлена проти кваси і бруду. Замовні до роботи. Замовіть пару сих добрих черевиків.

НЕ ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ.

Лише приславши свою Ви, адресу і міру а ми вишлемо Вам сі родинячкові черевики до проби. Заплатіть посторонь $3.15 гонцеві, відтак попробуйте їх, а коли увидите що вони не варта сеї гроші, вишлайте їх назад а ми зверненого Вам цілі гроші.

International Commercial House, Dept. S.-125.
210 Second Ave., New York City

ШИФКАРТИ

через ГАМБУРГ, АНТВЕРП, РОТТЕРДАМ, БРЕМЕН і ЛАНЦІГ, приймаємо щодня на пароплавних лініях. Пашпорти виробляємо до всіх краєвих міст. Посилаємо гроші до краю в дозорах або виразах по найвищій курсі і з певною гарантією. По всякі інформації звертайтесь або ліствно до:

EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY 115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Сей лист написав 29. листопада 1921 р. Якіб Атаманчук з Сіхова, пов. Стрий, до свого вуєчного брата Дмитра В. Дрозда в Мускіон Гайтс, Мінн).

Найдорощий Брате!

За Тайо лист і за доляра середечно Тобі дякую, бо таки не пишу. Тобі правду, що той доляр став мені в пригоді.

З Твого листа я бачу, що Ти, Брате, добрий політик. Се мене дуже тішить, я вєдіи Ти політикою інтересуєшся, то я напишу Тобі дещо про Росію і дещо про нашу нещасну Галичину.

Поляки вже тепер не кажуть, ані не пишуть „Галіція" (Галичина), але „Малопольска". Нехай же вони собі так називають наш рідний край до якогось часу, бо ми віримо, що сьвіт нашу справу розбере і нас розсудить, а як ні, то ми самі будемо собі шукати якоїсь поради... Здобути, або дома не бути, бо таке життя, яке ми тепер маємо, нічого не варта.

З такої великої сьвітової різні лиш один наш нарід вийшов з нічим. Всі народи, навіть маленькі числом, отримали своє, а ми не вивоювали нічого.

Ще в 1914 року, коли ми перший раз наступали на Варшаву, полишили ми там богато вічних свідків кровавих змагань, бо заставши ми майже в кождім більшім місті ще „величезні" цвинтарі. Там переважно полягає цвіт українського народу. А що ми маємо за се, що Поляком Польщу здобували? Нічого! Тепер ти не сміють до нікого уряду в своїй рідній мові письма написати, бо зараз скажуть тобі: „Проше пісать в урженодним єнзыку!" — себто по польськи. Говорити ніжебудь про долю нашого народу не вільно; устроїти ніжебудь політичні збори теж не вільно. Всі українські часописи закриті. Значить ми нещасливі комірники. Але я все ще не падаю духом; жию і вірю в красу рідучність свого народу.

І Ви там, дорогі Браття, стійте твердо за долю і волю нашого українського народу, а прийде час, що здубудеться слова великого генія Шевченка, що „помолиться на волі невільничі діти".

Тепер напишу Тобі про конскрипцію. Такої конскрипції ще сьвіт не бачив ніколи. Наперед оголосив конскрипційний комісар, аби люди зійшлися до канцелярії. Чекав він там цілий день, але не дочекався нікого. На другий день комісар з війтом ідє до кождої хати; в цілій селі не було нікого дома... Комісар відіхав собі до міста, а за три тижні після того прийшла до села ціла компанія польського війска. Се військо змусило людий до конскрипції, але не до такої, якої Полякам бажалося... Щодо маєтку то наші громадяни складали відповідні зізнання, але щодо державної приналежности то дотичну рубрику перекреслювалось і ніхто, ані один не підписався!

З приводу тої конскрипції було в цілій Східній Галичині множество арештовань, грабіжий, убийств і тим подібних „благодатий".

Тепер платили ми податки грунтові (від цілого грунту майже по 3.000 марок), а по Новім Році будемо платити данину, єдиного податкіи ві, місто-Польський сойм ухвалив такої данини на 150 мілїярдів; з тої суми припадає на Східну Галичину 23 мілїярди, то є на кожду душу по три тисячі.

Оттак нас Ляхи скубуть!

А тепер напишу Тобі дещо про мою неволю. Ну, всього, що человік бачив, не можу описати, бо на се треба би цілої книги. І так:

За царського правління, доки ще Москалї були в Карпатах, то нам на Сибірі жилося не зле; але як зачали вилирати Москалів з Карпат, тоді нам прийшлося тяжко дихати. Нас усіх заставили до роботи; харчі були дуже кепські, а робота дуже тяжка; і плати не було ніякої. До того треба ще додати таку велику студіну, що не дай Боже: морозо часто на 45 градусів (степенів)!

Пізнійше я видерся з тої роботи і пійшов до Сибіряка на село. Там, правда, роботи було богато, але человік бодай не голодував. До приходу большевицької власти сибіряки селяни дуже добре ставали. Середний господар мав человіка кождого року 400 до 500 пудів пшениці крім жита і вівса. Там був такий запас хліба і вівса, що я думаю, що в Росії ніхто голоду не буде. Але як прийшли большевики, то все забрали! Думаєш, може, що той хліб і те мясо дістались робучим людям? Ні! Робітник в Росії голодує, а селянин також.

З початку я дуже підпирав большевизм; і до нині держуся тої засади, щоби той, хто добуває собі кавалок хліба своїми руками, має жити і виховувати свої діти нарівні зі богатинами. Але той принцип, того братерства в Росії нема. Хто має який-небудь труд у своїх руках, то той є ситий і убраний як пан; а робітник, селянин і салдат голоден як собака і обдертий як послідний жебрак.

Я до нині вижаю той погляд, що ті, котрі мають богато землі, як пани, попи і всякі инші, котрі жили потом чужих рук, аби в них землю забрати і дати її бідним. Але не так, як у Росії. Правда, в Росії вже тепер богато змінено; не так там живуть, як було на початку большевицького правління. А завелико вікові зміни тому, що народ бунтується. Та се тільки тимчасова хитра політика жидівська, щоби закріпити власть за собою. Большевики зависли так робіть.

І Ціла Росія хоче не царя, але Керенського з „учредительним собранієм". (установчими зборами), а Україна хоче Петлюри. В Росії при Керенському, а на Україні при Петлюрі народ жив свобідно. Вони оба також земель у богачів забрали і дали бідним, але під умовою: „Працюй, то будеш мати!"

Большевицькі газети по цілім сьвіті трублять про російський рай, але від такого раю, який там є, нехай Бог стереже всіх добрих людий! В російськім, а радше большевицькім раю люди пухнуть з голоду і холоду, а всякі комісарі жиють у розкошах. Через те то український нарід повстає проти власти большевиків. Там повстанці убивають, а тутки роблять! Вже десятків повстанців пересилують цілі полки большевиків і не можуть їм нічого зробити. Повстанські відділи ростуть як гриби по дощу.

Урядование по всій Україні ведеться'ь російській мові.

Щодо життя в Росії то найлїпше мені подобалося жити на Україні. Там, Брате, чудово всьо виглядає! Там земля молоком і медом текуча, тож не дивота, що Росія не хоче випустити з України зі свої рук, бо Україна — се шпихлїр Росії.

Між пролетаріятом Росії витворилися дві кляси: богатих і бідних — ситих і голодних, а не так, як програма глаголить: рівність і братерство. Той, хто дня у Росії давнійше то думає, що там годий у щастї є так, як було передше. А тепер, як хто приїде до Росії з Америки або з Німеччини, то своїм очам не вірить, які там „порядки" на всіх станціях. Коли Росія представляє в стані цілій нелику руїну. Залізничні шляхи розрушені, транспорт відбувається з великою трудностю, фабрики знищені, промислу нема жадного. Коса до кошення коштувала за мого там побуту 200.000 рублів, а цінки всьо ростуть безмірно дальше. Минувшого року, як я виїздив із Сибіри, то там один пуд пшениці коштував 100 рублів, а тепер я отримав із тої самої пшениці 1000 рублів на 200.000 рублів!

Там народ дуже повстає проти власти, а найбільше „бунтуються" Україна і Сибір. Там іде повстанє за повстанєм, а на Україні майже кождий день кров ллється рікою.

В послїдних часах я був на Україні мало що не цілий рік і я всьо бачив, що там робиться. Хотяй Україна самостійною раєчується, то той самостійности в практиці нема. По всіх урядах на Україні сидять як не Жиди, то Москалі; а свідомих Українців саджають по тюрмах і ночами розстрілюють — нібито за зраду „советської республіки". Москалі з України виносять усьо силою, а Україні не дають нічого.

ПОСТІЙНИЙ БІЛЬ ГОЛОВИ І СЛАБОСТИ ЖОЛУДКА.

Пан Мартин Вирба, 89 з Reece Street, Hazleton, Pa., пише: „Моя жена терпіла вже на жолудок і вічну слабість біль голови і слабість. Мав я при ній докторів тут і в старім краю, але нєщо мягало нічо. Они її ослабли, я купив для неї одзуари, одним голова і жолудок таки не були ще в порядку. Від так на пораду країна замовив я для неї Босанол Бірне Вино, від якого вже горе уживає, від тоді має жолудок в порядку і не терпить на біль голови. Тепер є вона цілком здорова. Нехай кождий вживає його і, мої жени і моїх знайомих діти, а всі єсьмо здорові". Купіть собі його ще днесь від Вашого аптиняка або пишіть по „Вкладний до будучності" до Bosak Manufacturing Co., Scranton, Pa. 35.39

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НОВА ЛЯМПА ПАЛИТЬ 94% ПОВІТРЯ

Перепинає електрику і газ.

Нова оцінова лямпа, яка дає повний ляскучо фіскучо, приємне біле сьвітло, палить цілих 94 і 1/2 або електрика, буде пробований правительством Злуч. Держав і 35 первородними університетами і знайдена як висша ліпша 10 найвищих оцінок. Світить без одору, диму або шипіня, не треба помповання, є поєднана, чиста, безпечна. Палить 94% повітря і 6% звичайної нафти (гасового олію).

Винаходник К. О. Johnson, 609 W. Lake St., Chicago, годиться вислати лямпу на 10 денну пробу ДАРОМ або навіть дати одну ДАРОМ першому у кождій місцевости, хто поможе йому зарекомендувати її. Пишіть днесь по всі подробиці. Також питайте фірму о посиланню, як можете дістати єдиного з без досвіду та продукцій, заробити $250 до 500 місячно.

2886

СПОДНІ ЗА $2.95 І ВИСШЕ

Роблені на Вайру ніру.

ПО ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ.

ТЕПЕР можете дістати найлучший матеріял, найновійший стиль і найлучшу роботу по такій ціні, яка в Америці ніколи не була і не буде так гарантуємо! Всі сподні робимо з отворами для поясів. Міні кишені. Всі сподні без огляду на якість гарантуємо повне.

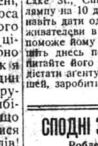

Поданє описуємо наш товар тепер:

Сподні з темної матерії з білими смужками, або сірі в смужках, що варт $5.50 — пара зі $2.95

Брунатні сподні, білі смужки, а також темно сірі, в гарні смужки, вартости $7.50, тепер..... $4.95

Суконні темні в смужки, добра матерія, $8.50 сподні..... $5.25

Гарні суконні сині, в смужки, звичайно варт $9.00; тепер лиш..... $5.25

Воєнний сині серж, чисто або в сіві смужки, вартости $12 до $6.75

Не посилайте грошей. Вистарчить $5 дій, з кождим замовленням. Заплатите, як дістанете товар. Вигніть же оголошенє і не забудьте міри в повісі міра від кроку в дол..... та подайте ціну сподень. Матерії в нас не богато, отже замовляйте ЗАРАЗ! Подайте свою ім'я і адресу та зазначіть одіяном цину сподень. 39.44

LUXUS PANTS MFG. CO.,
Manufacturers of Pants only
Dept. 90, 1513 Emma St., Chicago, Ill.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські Погребники

Без різниці в котрій сторині Шікаго або окольиї мешкаєте, телефонуйте до МУЗИКИ і вам вигодить в троїм.

2231 W. CHICAGO AVE.
Tel. Seeley 4252 з West 6557

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ своїх кравцок котрі перебували в Нью Йорку а то: Фенич, Анни, Катерини і Анастазії. Пишіть мені. Хтобн о них знав або вони самі, прошу за зголостенєм до: Peter Kuzio, 92-4th St., Passaic, N. J. 39-40

ПОШУКУЮСЬ спальників з невеликим капіталом до певного і корисного інтересу. Не пишіть до фірмати Standard Covers Co., 185 Bleecker St., New York City. Любителі інформацій і здався лиш в суботи від 12 до 4 по-полудню. 38-39 4.5

ПОШУКУЮ у важній справі АНДРЕЯ ПОПЕЛЯ з села Бубовців, пов. Бучач. Дорогий шваґре, відпиши як ще живий. Я маю чотири листи для тебе, від твоєї жени. Хтобн о нас знав або міг дістати сьвідоцтво, нехай пришле на адресу: John Krushelnycky, Box 275, Vandergrift, Pa. 38-39

ПОТРІБНО сейчас дівчини або женщини до домашної роботи. Голоситися до: Mrs. J. Jaremo, 115 Ave. A, New York City. 38-39

ПОТРІБНО портера до школи. Голоситися до дженітора: John Wercholak, 185 Henry St., New York City. 38-39

ПОШУКУЮ УКРАЇНЦЯ ПЕКАРА першої руки — фахівця. Найменше платня тижнево $35.00. Робота стала (ціле) і дуже добра. Хто потребує мені, нехай зголосить ся без огляду на якість справи тутешньої. Пишіть на слідуючу адресу: Ivan Malenchuk, 23 Burcel Lane, Woonsocket, R. I. 38-41

ПОШУКУЮ помічника між 14-ого а 50-ого уліцею в Нью Йорку, на 1-ге або 2-ге. Помічникове може бути від 21 до 45 літ. Дуже добрий мені. Кождий знайти дістане заробок $15. Голоситися дістано до: Stefan Turash, 335 E. 24th St., New York City. 39-41

ПОШУКУЮ земляків з Цеглова і повіт Скалат, просить з адресу брата Василя і стрийків Івана, Михайла і Дениса з Кіселина. Писати на адресу: Вед. Йосиф Фурдик (коло Львова) Гребля у п. Пнюк, або по близші інформації до: A. Hladko, 21 Goupil Lane, Lagauchetiere St., Montreal, Canada. 39

ПОТРІБНО господаря (дженітора) до Укр. Нар. Дому, 217-219 1-ге Авеню в Нью Йорку. Господар мусить знати читати і писати по українськи, як також говорити по англійськи. Сидить зайтя портерську роботу, очищувати дім і т. п. Хто потрафить мені, нехай зайде дістане заробок $15. Голоситися дістано до: Stefan Turash, 335 E. 24th St., New York City. 39-41

КОЗИЙ ВОЛОДИМИР з Цеглова повіт Скалат, просить з адресу брата Василя і стрийків Івана, Михайла і Дениса з Кіселина. Писати на адресу: Вед. Йосиф Фурдик (коло Львова) Гребля у п. Пнюк, або по близші інформації до: A. Hladko, 21 Goupil Lane, Lagauchetiere St., Montreal, Canada. 39

ПОТРІБНО господаря (дженітора) до Укр. Нар. Дому, 217-219 1-ге Авеню в Нью Йорку. Господар мусить знати читати і писати по українськи, як також говорити по англійськи. Сидить зайтя портерську роботу, очищувати дім і т. п. Хто потрафить мені, нехай зайде дістане заробок $15. Голоситися дістано до: Stefan Turash, 335 E. 24th St., New York City. 39-41

ПОТРІБНО СЕЙЧАС 20 здібних мущин до легкої роботи. Голоситися від 1 до 3 по-полудню. 153 Second Ave., Room 11, New York City. 38-40

КРИМІНАЛЬНЕ БЮРО ДЕТЕКТИВІВ.

Коли Вас хто обкрадє, ошукав або уцюкодив, коли маєте вісь родинні непорозуміння, то зверніться до мене а я Вам можемо рятівні способом. Полагоджую справи по цілій Америці і Канаді. Голосіться до мого бюра. WILLIAM LAZAREK, український детектив, 133—2nd Ave., cor. 8th St., 1 fl., Room 11, New York, N. Y. 38-40

КОЛИ ВИ ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО СПРОДАТИ: Фарму, дім або які инші бізнеси як стор, ресторант, готель, гроферию, бубернію, цукорню, кенді або цигар стор, пральню, то вас на пораду а будете вдоволені.

YELLEY & BILANOW CO.,
799 Broadway, Room 536-537, New York, N. Y.
Tel. Stuyvesant 5781.
39,40,42,43,45

ФАРМА 27 акрів землі коло Oxford, Conn., 3 милі від Seymour, Conn. Дім з 5 кімнат, вода в хаті, гараж, барна, курник, ціна $4.200, готівкою $1.200 решта на сплати. Голосіться до: ADAM KRAUS, Carteret, N. J. 39-42

ФАРМИ В ПОЛУДНЕВІМ НЮ ЙОРКУ.

Фарма 128 акрів землі, добрі забудовання, 10 коров, коні, машинерія, збіже. Ціна $8.200, готівкою $1.200 решта на сплати.

Фарма 107 акрів землі, 7 коров, коні, добрі забудовання, красна рілиа, чорна земля. Ціна $5.000, готівкою $1.300, решта на сплати.

Маю до 200 инших фарм помежи Українцями. Пишіть по цінник фарм

S. MORANSKI,
Box 147, Bath, N. Y. 39

КРИМІНАЛЬНЕ БЮРО ДЕТЕКТИВІВ.

Хто Вас ошукав? Чи Ваші кревні дістали гроші в старім краю? Які суть Ваші шери — криміналісті-пошукувальні — де є Ваш муж? Де Ваша жена? Подайте скарги до нас. Справи розводові, Конектуємо довге посередництвом Боїдовых Адвокатів. 38-4

AMITY DETECTIVE BUREAU,
206 Broadway, New York, N. Y.

НИКОЛАЙ ГЕРМАН
DELICATESSEN
227 Ave. B, near 14th St., New York

Українська склеп мясних виробів найліпшого сортунку, що отворювався недавно, запасає і старається о найліпші мясні і сальцеви свого власного виробу. — ЦІНИ УМІРКОВАНІ, УСЛУГА ЧЕСНА.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

Вже знемо на складі

РАХУНКОВІ КНИЖОЧКИ

до скорого вписнєння, очислюванні платні, міри, ваги, цінні, поємности і других бізнесових обчислень.

Ціна примірника, оправленого в тверду полотняну окрасу $0 ЦЕНТІВ.

Пишіть на адресу:

"SVOBODA"
30 Grand Street, Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

МОСКОВСЬКИЙ ГОРОД

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповіданнє з другої половини 17-стих років.

(Продовженє).

(3)

Филемонов мав роботу аж до смерку. Пік раки і довбав у них. Калмик поклався спати і спав аже до смерку. Коли встав, бо кульбачим коні й візвав москалів ступати за ним. Якийсь час вели коні за поводи, доки не вийшли з чагарника на вільний степ. Тут сіли на коні і пустилися, спершу трухцем, потім у чвал. Гнали так пів години, а все кругом, чого москаль не зміркував, бо ніч була темна. Місяць зайшов за хмари, отже москаль не міг ні терену бачити, ні по зорях виміркувати напрям дороги. По півночи зіхали в балку і ідучи нею в гору, вийшли в ліс пару тисяч кроків від того місця де в день відпочивали.

— Потрібне вам місце вже недалеко, — промовив Калмик, задержуючи коня. — Чи відпічнемо?

— Я, правда, вже дрімаю на коні, але, як справді недалеко, то цьмо дальше.

— Дальше мусимо, не їхати, але йти, через кілька. Не знаю, чи кінь проїде, бо я туди ще ніколи не їхав верхом... все пішки ходив.

— А деж лишимо коні?

— Маю тут тайник, де все сприятую коні, як вибираюся в місце. Коні будуть безпечні, бо до сеї криївки не знайде приступу ніякий конокрад: ні Татарин, ні новк.

— То вели коні... Чи я тут буду безпечний, дожидаючи тебе? Татари не заглянуть сюди?... Медвежь нема?...

— Тут безпечно...

Калмик забрав коні і шез у кущах зайшов у місце, де він розстелявся, обіймаючи широко отворений кінець яру. Деяка перед яром була — се мов було панати за перший погляд — непрохідним багном. Калмик привязав коні до корча, і сам сховав у свою болото, то значило в ліс, бо ніяк не можна було ступити. В болоті погруз лише по кістки. В сім місци лежала затоплена колода, так що її не було видно, бо болото прикривало її на яку пять завширш. З сеї колоди Калмик скручив від другу, з другої на третю і так дальше, аж станув на сухім і твердім грунті, по тім боці маєтку. Підійшов до яру і сяючув. За хвилю відповів йому свист з глубини яру. Калмик пішов дальше і зустрівся з хлопцем, що йшов до него. За хлопцем йшла жінка. Обоє були одягнені в медвежі кожухи, шерстию на верх. Се була родина Аюкая. Молодший, пятнацятилітній син і жінка. Всі троє пішли глубше в яр і увійшли в печеру видовбану в глині узбока яру.

Ти сам? — спитала жінка.

— Де він?

Думала про другого сина, що з хати пішов був з человіком. Аюкай вже обмірковав, що дома сказати, щоби матери не дуже стрівожити.

— Йому тепер дуже добре і дуже добрий здоровий, — відповів. Він заложником у Москалів. Коли він мені ціл, я устрічаю з московським майором Филемоновом. Той Москаль сказав мені, що мого сина поповили Татари, та що московський уряд видобуде його з в сіру, як я майора заведу в же безлюдне і тяжко приступне місце нашого степу. Про Татар майор очивидно обрехав. То він сам половив хлопця, щоби мене мати на свої услуги. Я заведу Москаля до половецького городища і не випущу його з моїх рук, поки не віддасть хлопця. Але надіюся, що сина відберемо скорше, ніж майор дістане від мене се, що йому потрібне. За тропою хлопця вже пішли Запорожці і наші приятелі між Донцями. Він мабуть в Бахмуті, або десь коло Бахмута. Москаль мусить поводитися з ним добре, бо я із дуже потрібний. Як перед днями ще заплатить за збитка, який нам зробив, власною головою... Нелічу, дурак! Не ми в московських а Москаль в наших руках!

Аюкай взяв молодшого сина, що був дома і пішов з ним до другої печери, тай де ще перекходив у багнисту долину. З печери витяг чотири широкі дошки, не різані пилою, а витесані топором. Дошки затягли до багна і клали їх кінцями, одна за одною на затоплені в багні колоди. Таким способом за малу хвилину через багно стануло лавко, по котрій Калмик провів коні до яру і передав їх синові.

Спрягчі коні, дошки забрали назад і бувай здоров... Гадаю, що по коні прийду завтра.

Де ти так довго сидів?! — скричав Москаль, коли Калмик вернув до него. Я тобі казав, не відходи далеко від мене.

— Мусів, пане, скрити коні і обезпечити їх перед вовками. Тепер вже можемо йти дальше. Пройдемо со мглаку, що перед нами і будемо на місци. Ступайте обережно. Я піду вперед, ви за мною. А дивіть добре, де я стаю ногою... Ви в те саме місце уважайте, в те саме. Як ступлю одну пядь, сюди чи туди в бік, мусите пропасти!

— Добре, добре... Буду уважати, лиш ідіть!

(Москаль наївив, бо йому вже підкучувалась та романтика. Хотів як найскорше дібрати до своєї мети. Хотів побачити обширне місце і вернути до Бахмуту.

— Яким чудом у такім багні ріжуть такий великий ліс? — спитав Москаль.....

(Дальше буде).

ДО КРАЮ

можемо відіслати кождого хто схоче приїхати на короткий час або назавсіди. Пашпорти на виїзд полагоджено по прокурі по 10 мк. Звертайте до:

GREENWICH LABOR AGENCY,
125 Greenwich Street, New York, N. Y.